

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
ліцею імені Олександра Цинкаловського
Володимирської міської ради
(протокол від 31.08.2026 № 1)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ від 31.08.2026 № 96-о

В. о. директора

Мирослава
СТОЛЬНИЦЬКА

**Освітня програма II ступеня
ліцею імені Олександра Цинкаловського
Володимирської міської ради
(базова середня освіта,
8-9 класи НУШ)**

Пояснювальна записка

Базова середня освіта - другий рівень повної загальної середньої освіти, що охоплює 5-9 класи (5 років навчання). Вона є фундаментом для подальшого навчання, готує здобувачів освіти до вибору профілю та продовження освіти в старшій школі або професійно-технічних закладах.

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Базова середня освіта має такі цикли, як адаптаційний (5—6 класи) та базового предметного навчання (7—9 класи), що дають змогу враховувати вікові та індивідуальні особливості розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.

Освітня програма закладу освіти II ступеня ліцею імені Олександра Цинкаловського Володимирської міської ради окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом загальної середньої освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма для 8-9 класів НУШ закладу освіти розроблена на основі наказу Міністерства освіти і науки України від 17.08.2026 року № 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»

Освітня програма II ступеня ліцею імені Олександра Цинкаловського Володимирської міської ради визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- варіанти навчальних планів;
- перелік модельних навчальних програм;
- форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання;
- опис очікуваних результатів.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати здобувачі освіти, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, відповідно до чинного законодавства.

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження складає:

для учнів 8-х класів складає 1260 годин/навчальний рік.

для учнів 9-х класів складає 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень для кожного класу окреслено у навчальному плані.

Навчальний план містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Навчальний план для 8 класів

Освітня галузь	Навчальний предмет	8А	8Б
Мовно-літературна	Українська мова	3+1	3+1
	ІК літератур	2	2
	Перша іноземна	3+0,5	3+0,5
	Друга іноземна	+2	+2
	УСЬОГО / галузь	11,5	11,5
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5
	Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5
	УСЬОГО / галузь	5	5
Природнича	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
	УСЬОГО / галузь	8	8
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	0,5	0,5
	Підприємництво і фінансова грамотність	0,5+0,5	0,5+0,5
	Кар'єрний GPS	+0,5	+0,5
	УСЬОГО / галузь	2	2
Громадянська та історична	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5
	УСЬОГО / галузь	2,5	2,5
Інформатична	Інформатика	1,5+0,5	1,5+0,5
	УСЬОГО / галузь	2	2
Технологічна	Технології	1	1
	УСЬОГО / галузь	1	1
Мистецька	Мистецтво	1	1
	УСЬОГО / галузь	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
	УСЬОГО / галузь	3	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		6	6
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на підгрупи)		36	36
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Навчальний план для 9 класів

Освітня галузь	Навчальний предмет	9-А	9-Б
Мовно-літературна	Українська мова	3+1	3+1
	ІК літератур	2	2
	Перша іноземна	3+0,5	3+0,5
	Друга іноземна	+2	+2
	УСЬОГО / галузь	11,5	11,5
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5
	Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5
	УСЬОГО / галузь	5	5
Природнича	Біологія	2	2
	Географія	1	1
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
	УСЬОГО / галузь	8	8
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	0,5	0,5
	Підприємництво і фінансова грамотність	0,5	0,5
	УСЬОГО / галузь	1	1
Громадянська та історична	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5
	Правознавство	0,5	0,5
	УСЬОГО / галузь	3,5	3,5
Інформатична	Інформатика	1,5+0,5	1,5+0,5
	УСЬОГО / галузь	2	2
Технологічна	Технології	1	1
	УСЬОГО / галузь	1	1
Мистецька	Мистецтво	1	1
	УСЬОГО / галузь	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
	УСЬОГО / галузь	3	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		5	5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на підгрупи)		36	36
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Опис очікуваних результатів навчання

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо; здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою; відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають: спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію; виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних

культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Основою формування ключових компетентностей є особистісні якості, особистий, соціальний, культурний і навчальний досвід учнів; їх потреби та інтереси, які мотивують до навчання; знання, уміння та ставлення, що формуються в освітньому, соціокультурному та інформаційному середовищі, у різних життєвих ситуаціях.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, вмінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і

заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Перелік навчальних програм базової середньої освіти

№ п/п	Назва навчальної програми	Затвердження
1	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів ЗСО / Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 24.07.2023 № 883
2	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324.
3	Модельна навчальна програма “Правознавство. 9 клас” для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І.Д., Кравчук В.М.).	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 21.07.2025 № 1043
4	Модельна навчальна програма «Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ніколенко О.М., Мацевко-Бекерська Л.В., Качак Т.Б., Богосвятська А.-М.І., Рудніцька Н.П., Туряниця В.Г.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 24.07.2023 року № 883
5	Модельна навчальна програма: «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти. Автор Олексій Григорович	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ від 27.12.2023 № 1575.

6	Модельна навчальна програма: “Підприємництво та фінансова грамотність 8-9 класи” для закладів загальної середньої освіти (авт. Беспалко І.В., Войтицька Л.В., Тригуб О.В.,Ролік В.А.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 27.11.2023 № 1449
7	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 24.07.2023 № 883
8	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 24.07.2023 № 883
9	Навчальна програма розроблена на основі модельної програми «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 24 грудня 2024 №1787
10	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 24.07.2023 № 883
11	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломось Г. А., Дутчак М. В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 22.08.2024 року № 1185
12	Модельна навчальна програма	«Рекомендовано

	«Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)	Міністерством освіти і науки України, наказ від 16 серпня 2023 № 1001
13	Модельна навчальна програма «Історія України. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М., Тарасюк Т. Д.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 27 листопада 2023 року № 1449
14	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 27 листопада 2023 року № 1449
15	Модельна навчальна програма «Громадянська освіта. 8 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Серова Г. В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 14 серпня 2024 року № 1138
16	Модельна навчальна програма для 6-9 класів Освітня галузь: громадянська та історична для закладів загальної середньої освіти Автори: О. І. Пометун, О. В. Дудар, Н. П. Клименко, В. Ю. Кришмарел, Т. О. Ремех	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України, наказ від 21.07.2025 № 1043

17	Модельна навчальна програма ЗБД для 7-9 класу) (автори Т.В. Воронцова, В.С. Пономаренко, І.В. Лаврентьєва, О.Л. Хомич, Н. В. Андрук)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 24.12.2024 № 1787
18	Навчальна програма курсу «Кар'єрний GPS: Програма особистісного розвитку та кар'єрного орієнтування з урахуванням гендерного різноманіття. 8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. Авторка: Ірина Плешакова	«Схвалено для використання в осв. процесі» (пр. №3 від 12.03.2026 року щодо рішенням експертної комісії Держ. установи "УІРО" із соц. та здор. освітньої галузі (осн. здоров'я, екон., підпр. і фін. грам., захист України), який зар. у Каталозі надання грифів навчальній літер. та навч. прогр. за № БО-0166-26)
19	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 12.07.2021 № 795
20	Модельна навчальна програма «Технології 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (Автори: Ходзинська І.Ю, Горобець О. В., Медвідь О.Ю, Пасічна Т.С, Приходько І.М)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 16.08.2023 №1001
21	Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наказ від 06.09.2023 № 1090

Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Заклад освіти може здійснювати навчання за такими формами: інституційною (очна, заочна, дистанційна, мережева), індивідуальною (екстернатна, педагогічний патронаж).

Опис інструментарію оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 року № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 року за № 922/46316, системи, схваленої педагогічною радою ліцею (протокол від 31.08.2026 року №01) та затвердженої наказом ліцею імені Олександра Цинкаловського Володимирської міської ради від 31.08.2026 року № 117-о, а також методичних рекомендацій щодо особливостей оцінювання результатів навчання здобувачів базової середньої освіти, що розробляються та затверджуються Міністерством освіти і науки України.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів/ інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

Об'єктом оцінювання є досягнення учнями результатів навчання, визначених Державним стандартом, упорядковані та уточнені на рівні модельної навчальної / навчальної програми як очікувані результати навчання, яких учні мають досягти під час опанування відповідних тем, розділів, модулів або інших структурних одиниць програми. Очікувані результати навчання, передбачені програмою на відповідний період (семестр / навчальний рік), є основою для планування освітнього процесу й оцінювання результатів навчання, зокрема під час визначення семестрової/их та річної оцінок.

Основними видами оцінювання в закладі освіти є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) та державна підсумкова атестація (якщо наказами МОН України передбачається її проведення).

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення його навчальних потреб. Воно здійснюється педагогічним працівником, а також шляхом взаємооцінювання та самооцінювання учнями.

Поточне оцінювання здійснюється на визначених етапах освітнього процесу з метою перевірки відповідності досягнутих результатів очікуванню за допомогою спеціального інструментарію.

Підсумкове оцінювання здійснюється шляхом зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними та поділяється на тематичне, семестрове та річне.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання за структурною одиницею навчальної програми та/або результатів виконання підсумкової (діагностувальної) роботи (за потреби).

Семестрове оцінювання є узагальненням результатів навчання наприкінці вивчення всіх структурних одиниць програми, передбачених для відповідного періоду навчання та/або підсумкових семестрових робіт (за потреби).

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових оцінок враховуючи динаміку навчання здобувача освіти.

Оцінювання результатів навчання ґрунтується на компетентнісному підході, оскільки вимоги до обов'язкових результатів навчання в Державному стандарті визначено на його засадах. Компетентнісний підхід реалізується через оцінювання результатів навчання, у яких виявляється здатність учня застосовувати знання, уміння, способи мислення, ставлення та цінності у відповідній діяльності.

Для учнів 5–9 класу формувальне оцінювання здійснюється за вербальною, рівневою або бальною шкалами (без урахування його результатів під час підсумкового оцінювання), а поточне та підсумкове оцінювання здійснюються за бальною шкалою.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях. Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні й учениці.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Методи та інструменти оцінювання вчитель обирає самостійно з урахуванням очікуваних результатів навчання, специфіки навчального предмета / інтегрованого курсу та освітніх потреб учнів. Для отримання інформації про досягнення результатів навчання можна використовувати педагогічне спостереження, усні й письмові відповіді, тести, практичні та лабораторні роботи, роботу з текстами, даними й джерелами, розв'язання задач і навчальних

проблем, дослідження, проекти, створення й презентація продуктів, комплексні завдання та інші доцільні способи.

До основних методів оцінювання належать:

- педагогічне спостереження, що фіксується за допомогою ситуативних нотаток, контрольних переліків у форматі «так / ні» тощо;
- аналіз продуктів освітньої діяльності шляхом оцінювання досліджень, проектів, виробів, створених учнями, за критеріями оцінювання;
- словесні методи (опитування, анкетування, інтерв'ю, бесіда).

Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання, які можуть бути адаптовані відповідно до особливостей освітнього процесу, середовища, індивідуальних навчальних цілей (у разі модифікації змісту навчального предмета / інтегрованого курсу), та з урахуванням індивідуального навчального плану (за його наявності).

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється з дотриманням принципів і правил академічної доброчесності. У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності під час виконання навчальної роботи застосовуються заходи реагування та санкції відповідно до Законів України «Про повну загальну середню освіту», «Про академічну доброчесність» та/або внутрішніх актів закладу освіти.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів й учениць, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації в установленому законодавством порядку.

Вчитель може розробляти свої критерії оцінювання відповідно до Державного стандарту та навчальної програми.